

MASTER

SORU BANKASI

BE CERİ TEMELLİ SORULAR

SOSYAL BİLGİLER

- Kronolojik Düşünme
- Neden-Sonuç İlişkisi Kurma
- Harita, Tarihi Metin ve Kavramları Yorumlama
- Akıl Yürütme, Yorum Yapma
- Birden Fazla Kazanımı ve Üst Düzey Düşünme Becerilerini Ölçen YENİ NESİL Sorular

! MEB Örnek Soruları ve LGS Dikkate Alınarak Hazırlanmıştır.

Mine KARA

7 SINIF

Tüm Soruların
Video Çözümü
akilliogretim.com'da

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: İLETİŞİM VE İNSAN İLİŞKİLERİ

İLETİŞİM GÜCÜ	10 - 13
HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM	14 - 15
İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ	16 - 17
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 1	18 - 23

2. ÜNİTE: TÜRK TARİHİNDE YOLCULUK

BEYLİKTEN CİHAN DEVLETİNE	26 - 29
OSMANLI DEVLETİ'NİN FETİH SİYASETİ	30 - 35
AVRUPA'DAKİ GELİŞMELER VE OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ	36 - 39
OSMANLI DEVLETİ'NDE İSLAHAT HAREKETLERİ	40 - 43

OSMANLI'DA KÜLTÜR VE SANAT ..... 44 - 45

ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 2 ..... 46 - 51

3. ÜNİTE: ÜLKEMİZDE NÜFUS

YERLEŞMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER ..... 54 - 57

NÜFUSUMUZUN ÖZELLİKLERİ ..... 58 - 61

NEDENLERİ VE SONUÇLARI İLE GÖÇ ..... 62 - 65

YERLEŞME VE SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ ..... 66 - 67

ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 3 ..... 68 - 73

4. ÜNİTE: ZAMAN İÇİNDE BİLİM

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLGİ ..... 76 - 77

BİLİMİN ÖNCÜLERİ ..... 78 - 79

AVRUPA'DAKİ GELİŞMELERİN BİLİMSEL BİRİKİME KATKILARI	80 - 81
ÖZGÜR DÜŞÜNENİN BİLİME KATKISI	82 - 83
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 4	84 - 89

5. ÜNİTE: EKONOMİ VE SOSYAL HAYAT

ÜRETİMDE VE YÖNETİMDE TOPRAK	92 - 93
ÜRETİM TEKNOLOJİSİNDEKİ GELİŞMELER	94 - 95
KURUMLAR VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	96 - 97
TARİH BOYUNCA MESLEK EDİNDİRME	98 - 99
YENİ MESLEKLER VE MESLEKİ TERCİHLER	100 - 101
DİJİTAL TEKNOLOJİNİN DEĞİŞİMİ	102 - 103
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 5	104 - 109

6. ÜNİTE: YAŞAYAN DEMOKRASİ

DEMOKRASİNİN SERÜVENİ	112 - 113
-----------------------------	-----------

ATATÜRK VE DEMOKRASİ	114 - 115
TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ'NİN TEMEL NİTELİKLERİ	116 - 117
DEMOKRATİK UYGULAMALAR VE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR	118 - 119
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 6	120 - 125

7. ÜNİTE: KÜRESEL BAĞLANTILAR

YURTTA BARIŞ, DÜNYADA BARIŞ	128 - 129
EKONOMİYE YÖN VEREN KURULUŞLAR	130 - 131
İNSANLARI NASIL TANIYORUZ/KALIP YARGILAR	132 - 133
KÜRESEL SORUNLAR VE ÇÖZÜM YOLLARI	134 - 135
ÜNİTE DEĞERLENDİRME - 7	136 - 141

CEVAP ANAHTARI	142 - 144
----------------------	-----------

1. ÜNİTE

İLETİŞİM GÜCÜ

0A8F049A

TEST-1

1.

Tarih öncesi döneme dayanan, en eski vurmali çalgılar arasında yer alan tamtam, ilk insanların haberleşme aracıdır. Şifreli vuruşlar ile haberleşmeyi mümkün kılmıştır.

Ateşin bulunması ile duman, kızıl-derili kabileler arasında kullanılan haberleşme yöntemi olmuştur. Dumanın sıklığına göre acil durum olup olmadığı hakkında haberleşme sağlanmıştır.

Taş Devri zamanlarında yaşayan insanlar odun kömürü, hayvan yağları gibi malzemelerle mağara duvarlarına yaptıkları resimlerle birbirlerine bilgi vermiştir.

Verilen bilgilere bakılarak;

- I. İletişim kurmanın insanlar için bir ihtiyaç olduğu
- II. İletişimin gelişmesinde en büyük etkenin duman olduğu
- III. İnsanların iletişim kurmak için farklı yollar denediği

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

2.

İletişimin bazı temel öğeleri vardır. İnsanlar arasında tam bir iletişimden bahsedebilmemiz için bu temel öğelerin, yani iletişim döngüsünün gerçekleşmesi gerekir.

Kaynak: İletinin ilk çıktığı yerdir.

İleti: Kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranıştır.

Kanal: İletinin aktarılmasında kullanılan yöntemdir. (televizyon, telefon, radyo, gazete vb.)

Alıcı: İletiyi alan kişi ya da topluluktur.

Geri Bildirim: İleti alındıktan sonra verilen tepki ve davranıştır.

Verilen infografik görselden hareketle aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) İletişim süreci kaynaktan başlar, geri bildirim ile tamamlanır.
- B) İletişim döngüsünün en önemli ögesi alıcıdır.
- C) Kaynağın iletiyi gönderirken kullandığı iletişim yolu; ses, ışık ya da işaret olabilir.
- D) İletinin alıcı tarafından alınıp alınmadığı geri bildirim ile anlaşılır.

3. Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu yaşadığı bir olayı şu şekilde anlatmıştır:

Yurt dışında eğitim verdiğim bir dönemde bir aile ziyaretim sırasında odaya dört yaşındaki bir çocuk girdi. Dedesi onun yanına geldiğini ve bir şeyler söylemek istediğini görür görmez dizlerinin üzerine çöktü ve torununun göz hizasına indi. Bakakaldım! Ona "Çocuklarınıza da mı aynı şekilde davrandınız?" dedim. "Biz böyle biliyoruz, çocuklar küçük insanlardır." dedi.

Cüceloğlu, anlattığı bu olayla iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemi ne dikkat çekmiş olamaz?

- A) Göz temasının iletişimi güçlendirdiğine
B) Konuşmacıya dönerek iletişim kurmak gerektiğine
C) Etkili dinlemenin kişiye verilen önem ve değeri artırdığına
D) İletişim kurmanın farklı şekilleri bulunduğu

4. Evinin yakınında bulunan okuldan çıkan öğrencilerin, bahçesine çöp atmasından rahatsız olan Sibel Hanım, bahçe duvarına aşağıdaki uyarı yazısını asmıştır:

**SEVGİLİ ÇOCUKLAR,
BAHÇEYE ŞİŞE VE BENZERİ
ÇÖPLERİ ATMAYIN.
YAŞLANDIM, TEMİZLEYEMİYORUM.
SİZLERİ DE ÇOK SEVİYORUM.**

Sibel Hanım'ın uyarı yazısı, iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemini ifade etmektedir?

- A) Ne söylediğimizden çok nasıl söylediğimiz
B) Farklılıklara saygı duymak gerektiğinin
C) Beden dilini etkili bir şekilde kullanmanın
D) Olaylara karşımızdaki kişinin bakış açısıyla bakabilmenin

5. 7. sınıf öğrencisi Ali, sıra arkadaşı Ahmet'e başından geçen olayı anlatırken Ahmet'in yüzüne tam olarak bakmadığını, sırtını hafif kendisine ters yöne çevirdiğini ve sadece başını sallayarak ona tepki verdiğini fark etmiştir. Ali, Ahmet'in bu davranışından kendisine kırgın olduğunu anlamıştır.

Buna göre, Ahmet'in davranışlarına bakılarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Duygularını beden dilini kullanarak ifade etmiştir.
B) Göz teması kurmaktan kaçınmıştır.
C) Etkin dinleme sağlamıştır.
D) Sözsüz iletişim türünü kullanmıştır.

6. **Çocuk:** Anne bugün okul çıkışı Erenlere gidebilir miyim?

Anne: En geç 19.00'da evde olmak şartıyla gidebilirsin. (Çocuğun söz verdiği saatte gelmemesi anneyi fazlasıyla endişelendirir.)

Anne: Nerede kaldın? Arkadaşının numarasını da bırakmamışsın, meraklı oldum.

Çocuk: Özür dilerim anne.

Anne: Saatin kaç olduğunu bilmiyor musun? Ne kadar düşüncesizsin.

Çocuk: Oh, sağ salım geldin, deseydin sana olanları anlatabilirdim.

Verilen diyalogda etkili iletişime engel olan aşağıdaki unsurlardan hangisi ön plana çıkmaktadır?

- A) Sen dili kullanma
B) Umursamama
C) Etkin dinlememe
D) Ön yargılı dinleme

1. ÜNİTE

İLETİŞİM GÜCÜ

00A201C1

TEST-2

1. Her insanın iletişim kurarken dikkatli gören bir bakışa, dikkatli işiten bir kulağa ihtiyacı vardır. Çevremizi düşünelim, sonra da yaşadığımız bir sorun sonrası kendimizi... Sorunumuzu anlatmak için aklımıza bazı kişiler gelir, onlarla konuşmaya ihtiyaç duyarız. Neden o kişi, başkası değil? Bu kişileri iyi bir dinleyici yapan özellikler vardır. Ya da tam tersini düşünelim. Sorunumuzu kesinlikle anlatmayı aklımızdan bile geçirmeyeceğimiz kişiler vardır. Peki bu kişiler neden bizi anlamazlar? Çünkü onlar gerçek dinlemeyi gerçekleştirmeden "Bu şekilde hareket etmelisin.", "Aldırma boşver." gibi yaklaşımlarda bulunurlar. Kaliteli dinlemeyi başaranlar ise yargılamadan, tahlil etmeden dinler; sizi anlamaya çalışarak yapıcı bir üslupla iletişim kurarlar. İşte bu yüzden insanlar dinleme becerisine göre ya aralarında duvar örer ya da köprü kurarlar.

Bu anlatımdan hareketle aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) İletişimde olumlu ve olumsuz tutum ve davranışlar bulunmaktadır.
- B) İletişimde teselli edilmek ve öğüt dinlemekten çok anlaşılmaya ihtiyaç duyulmaktadır.
- C) Olaylara karşımızdakinin bakış açısıyla bakabilmek, dinleme becerisinin önemli bir unsurudur.
- D) Göz teması iletişimin kalitesini artıran önemli bir unsurdur.

2.

1. Olay

Her gece kızına kitaplardan hikâyeler okuyan Mine Hanım, kızına hikâyelerdeki karakterler ne düşünüyor, ne istiyor, ne hissediyor sorularını sorar. Daha sonra da "Sen olsaydın nasıl hissederdin?" diyerek kendisini karakterlerin yerine koymasını ister.

2. Olay

Ali Öğretmen, öğrencilerinden yaşlılığın zorluklarını canlandırmalarını ister. Kataraktın etkilerini anlatmak için öğrencilerine saydam bantla kaplı gözlükler taktırır. Yavaş hareket etmenin zorluğunu anlayabilmeleri için de öğrencilerine ağır lastik eldivenler ve dizlikler giydirdi.

Verilen olaylar incelendiğinde iletişimde aşağıdakilerden hangisinin önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır?

- A) Ben dilini kullanmanın
- B) Jest ve mimikleri kullanmanın
- C) Empati kurmanın
- D) Beden dilini kullanmanın

3. Aşağıda bazı kişilere ait iletişim örneklerine yer verilmiştir:

Eda: Proje ödevini nasıl hazırlayacakları konusunda arkadaşları ile yüz yüze bir çalışma yapmıştır.

Arda: Parkta kırgın olduğu arkadaşı ile karşılaşınca yönünü başka bir tarafa çevirmiştir.

Berra: Rol aldığı tiyatroya arkadaşlarını mail yoluyla davet etmiştir.

Verilen kişilerin iletişim şekilleri ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Berra, görsel iletişim yoluyla arkadaşlarına ulaşmıştır.
- B) Eda, sözlü iletişim türünü kullanmıştır.
- C) Arda, beden dili ile duygularını ifade etmiştir.
- D) Her biri farklı bir iletişim şekli kullanmıştır.

4. Ecrin'in kardeşinin bazı davranışlarından rahatsız olup ağlaması üzerine, annesi Ecrin'e "Kardeşin yaşça senden küçük, onun davranışlarını görmezden gelmelisin." derken babası "Kızım, kardeşinin zaman zaman seni sıktığını anlıyorum. Bazı şeyleri anlayacak yaşta olmadığı için ona karşı anlayışlı olmanı istiyorum." ifadesini kullanmıştır.

Verilen olayda anne ve babanın ifadeleriyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Babanın ifadesi kişiye kendisini suçlu hissettirmez.
- B) Annenin kullandığı dil, olumlu iletişim kurulmasına engel olur.
- C) Baba, destekleyici ve yapıcı bir dil kullanmıştır.
- D) Anne, ben dilini kullanarak iletişim kurmuştur.

- 5.

Ayşe ve Elif'in aralarında geçen diyaloga bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Ayşe, olumlu bir iletişim kurulmasının önüne geçmiştir.
- B) Elif, ön yargılı tutumu ile etkili iletişim kurulmasını engellemiştir.
- C) Ayşe ile Elif arasında etkili bir iletişim vardır.
- D) Elif'in kullandığı dil iletişimi olumlu yönde etkilemiştir.

6. Zeynep, sabah uyandığında okul saatine çok az vaktin kaldığını fark etmişti. Hızlı bir şekilde kahvaltısını yapıp, hazırlanarak evden çıktı. Fakat mutfağı ve odasını oldukça dağınık bırakmıştı. Annesi işten gelip evin hâlini gördüğünde Zeynep'e içinden sitem etti. Zeynep geldiğinde ise onu, "Bir daha odanı dağınık bırakırsan ben sana yapacağımı biliyorum. Kahvaltını yaptığında da masanı toplayacaksın." ifadeleriyle karşıladi.

Zeynep'in annesinin yaptığı iletişim hataları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Tehdit etme - Emir verme
- B) Suçlama - Emir verme
- C) Tehdit etme - Küçümseme
- D) Suçlama - Alay etme

1. ÜNİTE

HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM

0A2D098E

TEST-3

1.

Türk Kullanıcılar **İnternet** ve **Sosyal Medyada** Günde Ne Kadar Zaman Geçiriyor?

Dünyadaki toplam internet kullanıcı sayısı: **4,66 milyar**

Dünyadaki toplam sosyal medya kullanıcı sayısı: **4,20 milyar**

İnternette geçirilen günlük süre

Sosyal medyada geçirilen günlük süre

Dünya ortalaması
6 saat 54 dakika

Türkiye ortalaması
7 saat 57 dakika

Dünya ortalaması
2 saat 25 dakika

Türkiye ortalaması
2 saat 57 dakika

SOSYAL MEDYA SİTELERİNİN KULLANICI SAYILARI

YouTube 2 milyar

Facebook 1,95 milyar

Instagram 928,5 milyon

Twitter 339,6 milyon

Verilen infografik görselden hareketle aşağıda yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye’de internet kullanıcılarının yaklaşık olarak haftanın bir gününü sosyal medyada geçirdiği
- B) En fazla kullanılan sosyal medya sitesinin YouTube olduğu
- C) Türkiye’de ve dünyada sosyal medyada geçirilen günlük sürenin birbirine yakın olduğu
- D) Dünyadaki sosyal medya kullanıcısının, internet kullanıcısından fazla olduğu

2.

Çevre sorunlarına karşı duyarlı olan Göksel Bey, YouTube kanalında yaptığı konuşma ile takipçilerine çevre kirliliğinin doğal dengeyi bozduğunu, doğada yaşayan tüm canlılara zarar verdiğini anlattı. Vermek istediği mesajları çizdiği karikatürle de ifade ederek çöp, cam, plastik gibi atıkların doğaya atılması ve yeşil alanların korunması için takipçilerinden destek beklediğini özellikle belirtti.

Buna göre, Göksel Bey’le ilgili olarak;

- I. Sosyal medya yoluyla toplumun bilinçlenmesine katkı sağlamayı amaçlamıştır.
- II. Görsel ve sözlü iletişim türünü kullanmıştır.
- III. Kitle iletişim aracı sayesinde aynı anda birçok kişiye düşüncelerini ifade edebilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM

3. Televizyon, insan davranışlarını etkileme gücü yüksek bir iletişim aracıdır. Televizyonda yayınlanan reklamlar ve programlar toplumun yapısını istenilen yönde değiştirebilmektedir. Ailecek izlenen diziler Türk aile yapısına zarar vermekte, birlik ve beraberliği bozmakta, gençlere kuralızsızlığı öğreterek ailelerini karşılıklarına almalarını öğütlemektedir. Ayrıca programlarda yer alan suç niteliğindeki girişimlerin artması, aile içi şiddet ve kayıplara yer veren yayınlar insanları kaygılandırmakta, bu durum pek çok sorunu beraberinde getirmektedir.

Verilen bilgi, televizyon kullanımının aşağıdakilerden hangisi üzerindeki etkisini yansıtmaktadır?

- A) Ruh sağlığını bozup toplum kültürüne zarar verme
B) Yabancı kültür öğelerini toplum içine yerleştirme
C) Lüks tüketime ve israfa sevk etme
D) Dilde yozlaşmayı artırma

4. Ahmet Bey'in, cep telefonundan haberleri izlerken karşısına organ nakli bekleyen bir kız çocuğu ile ilgili haber çıkar. Kendi kızını da genç yaşta kaybeden Ahmet Bey, en kısa zamanda hastaneye giderek bağışçı olmaya karar verir.

Ahmet Bey'in bu tutumu cep telefonu kullanımının;

- I. Kamuoyu oluşturma,
II. Sosyal ilişkileri güçlendirme,
III. Yaşanan olaylardan haberdar etme

hangileri üzerinde oluşturduğu etkiye örnek oluşturmaktadır?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. Onur, bir yıl boyunca hazırlandığı LGS'de istediği puanı alıp Fen Lisesine yerleşmiştir. Hedefine ulaştığı için de ödül olarak ailesinden bilgisayar ve telefon istemiştir. Ailesi Onur'un isteğini yerine getirmiştir. Ailesiyle iletişimi çok iyi olan Onur birkaç ay içinde odasından çıkmaz, akrabaları ile görüşmez olmuştur. Oynadığı çevrim içi şiddet oyunları ile gecesi ve gündüzü birbirine karışmış, gerginliği artmış ve argo kelimeler kullanmaya başlamıştır.

Verilen anlatımda genel ağ kullanımının aşağıdaki olumsuz etkilerinden hangisi ifade edilmemiştir?

- A) Zamanı bilinçsiz kullanma
B) Dikkat dağınıklığına sebep olma
C) Ahlaki yozlaşma yaşama
D) Kültürel değerleri unutma

6. Medya okuryazarlığı dersiyile;

- Çocukları medyanın olumsuz etkilerine karşı bilinçlendirmek
- Kurgu ve gerçeği ayırabilen çocuklar yetiştirmek
- Medyanın sunduğu mesajları akıl süzgecinden geçirebilmelerini sağlamak
- Eleştirel bakış açısı kazandırmak
- Medyayı kullanırken kişi hak ve özgürlüklerine saygı duymalarını sağlamak amaçlanmıştır

Buna göre medya okuryazarlık eğitimini doğru olarak tamamlamış bir kimse den aşağıdaki tutumlardan hangisi belenemez?

- A) Sunulan bir bilgiyi doğrulayıp, test etme
B) Akıllı işaretler uygulamasını dikkate alma
C) Beğeni ve izlenme oranı yüksek bütün içerikleri onaylama
D) İfade özgürlüğü hakkını doğru bir şekilde kullanma

1. ÜNİTE

İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

0A9B0D12

TEST-4

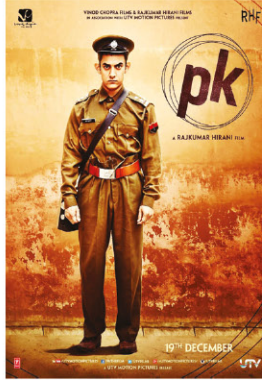

1. Öztürk çiftinin üç çocuğu vardır. Ömer 2. sınıfta, Eren 10. sınıfta, Berra ise üniversitede okumaktadır. Öztürk ailesi hafta sonu sinema etkinliği planlamaktadır.

①

②

13+

③

④

18+

Buna göre, Öztürk ailesi için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Berra, babasıyla 4 numaralı filmi izleyebilir.
B) Ömer; 2 numaralı filmi izlememeli, 1 numaralı filmi izlemelidir.
C) Eren; 3 numaralı filmi izlememeli, 4 numaralı filmi izlemelidir.
D) Ailecek 1 numaralı filmi izleyebilirler.

2.

H A B E R

Sağlık Bakanlığı iddiaları yalanladı.

Sağlık Bakanlığı, MHRS (Merkezî Hekim Randevu Sistemi) randevularının aylık 3 randevu ile sınırlandırıldığı haberlerinin, gerçeği yansıtmadığını açıkladı. Bakanlıktan yapılan açıklamada, herhangi bir yeni düzenleme yapılmadığı, randevulara kota getirilmesinin söz konusu olmadığı belirtildi.

T.C. Sağlık Bakanlığı

Verilen habere göre basın mensuplarının iletişim hak ve özgürlüklerinden hangisini ihlal ettiği söylenebilir?

- A) Doğru bilgi alma hakkı
B) Haberleşme özgürlüğü
C) Düşünce özgürlüğü
D) Özel hayatın gizliliği

3. Hakan Bey, internet üzerinden görüştüğü iş arkadaşı Sibel Hanım'ın görüşme sırasında görüntüsünü ve ses kaydını rızası dışında kaydedip başkalarıyla paylaşmıştır. Bunun üzerine Sibel Hanım, Cumhuriyet Savcılığına giderek "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" ile sahip olduğu haklarını kullanarak şikâyette bulunmuştur.

Buna göre, Sibel Hanım ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi ya-pılamaz?

- A) Yasal haklarına uygun hareket etmiştir.
B) Kendisine karşı bilişim suçu işlenmiştir.
C) Kitle iletişim araçlarını yanlış kullanmıştır.
D) Suçluların yakalanması için sorumluluklarını yerine getirmiştir.

4. Basın Yayın İlkeleri

- Yayınlarda hiç kimse; ırkı, cinsiyeti, yaşı, sağlığı, bedensel özrü, sosyal düzeyi ve dinî inançları nedeniyle kınanamaz.
- Kişilerin özel yaşamı, kamu çıkarlarının gerektirdiği durumlar dışında yayın konusu olamaz.
- Şiddet ve zorbalığa özendirici, insanî değerleri incitici yayın yapmaktan kaçınılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde basın-yayın ilkelerine uygun hareket edilmiştir?

- A) Bir televizyon kanalının, daha çok izlendiği için şiddet içeren haberlere yer vermesi
B) Sabah programında sunucunun, okuma yazma bilmeyen çocuğunu küçümsemesi
C) Bir magazin programının, ünlü sporcuya ait fotoğrafları izinsiz yayınlaması
D) Tartışma programında katılımcının düşüncelerini özgürce açıklamasına izin verilmesi

5. Bir gazeteci, ünlü bir futbolcunun geçmiş yaşamıyla ilgili duyulmasını istemediği bilgilere gizlice ulaşmıştır. Daha sonra futbolcuyla röportaj yaparak bu bilgileri de kendisinden dinlemiş gibi yayımlayıp futbolcunun kötü bir çocukluk dönemi geçirdiğiyle ilgili yanlış bilgilendirme yapmıştır.

Buna göre, gazeteci ile ilgili;

- I. Özel yaşamın gizliliğine müdahale etmiştir.
II. Basın ilkelerine aykırı davranmıştır.
III. Düşünceyi açıklama özgürlüğünü kullanmıştır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

6. Medyanın doğru haber yapma, tarafsız olma, özel hayata saygı duyma, zarar verici yayın yapmaktan kaçınma gibi sorumlulukları vardır. Çocukların gelişimine ve aile yaşamına zarar verici medya yayınlarına sansür getirilir. RTÜK tarafından hazırlanan akıllı işaretlerle programların yaş grubuna uygunluğu ve içeriği ile ilgili izleyicilere bilgi verilir.

Bu anlatımdan hareketle medya ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşıl-maz?

- A) Yaptıkları yayınların denetlendiğine
B) Yayın öncesinde içerikle ilgili uyarıda bulduklarına
C) Kişi hak ve özgürlüklerine uygun davranmaları gerektiğine
D) Daha çok bilgilendirme amaçlı yayınlar yaptığına